

Egy lépés a minőségi betegellátás felé

Kutatások bizonyítják, hogy a kórházi ellátás során minden tízedik beteget ér olyan, az ellátással összefüggő károsodás, ideiglenes vagy tartós állapotromlás, esetleg halálozás, amely nem a kezelt betegség szövődménye. Kimutatható, az is, hogy az intézmények hasonló feltételek mellett eltérő minőségű betegellátást nyújtanak, mivel az orvosok és szakdolgozók nem egységes, hanem intézményenként eltérő más és más szakmai protokollok alapján dolgoznak. A betegellátás biztonsága központi téma lett nemcsak az Európai Unióban, de az egészségügy fejlesztésével, értékelésével foglalkozó nemzetközi szervezetek munkájában is (WHO, OECD).

Új, közel egy milliárdos, uniós finanszírozású program indul, amely egységesíti a járó- és fekvőbeteg-szakellátás és a közvetlen lakossági gyógyszerellátás felülvizsgálatát. A TÁMOP-6.2.5.A/12/1 pályázat keretében megvalósuló akkreditációs rendszer mind a megbízottsági ajánlás, mind a határokon átvitelő egészségügyi ellátásra vonatkozó direktíva teljesítését nagymértékben elősegíti. A projekt már idén elindul, a megvalósítási időszak 24 hónap, ezután még minimum öt évig hazai forrásokból kell működtetni a programot.

A projekt „gazdája” a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség-és Szervezetfejlesztési Intézet (GYEMSZI), amely nyílt pályázat keretében választotta ki konzorciumi partnereit, a Semmelweis Egyetemet és a Debreceni Egyetemet. A cél egy olyan akkreditációs rendszer kidolgozása, majd bevezetése, amely garanciát nyújt arra, hogy a betegek bármelyik akkreditált kórházba kerüljenek is, azonos színvonalú ellátáshoz jussanak.

Az akkreditáció szisztematikusan kidolgozott, az egészségügyi intézmények működésének szabályozásán, és a szabályok szerinti működés egységes szemléletű megítélésén alapuló értékelés eredménye. Az akkreditációs követelmények szerinti működés az egészségügyi szolgáltatók tevékenységét átláthatóbbá, eredményesebbé, hatékonyabbá és biztonságosabbá teszi, azaz összességében jobb minőségű ellátást tudnak nyújtani. A kidolgozandó rendszer szakmai, oktatási és módszertani segítséget is nyújt a megbízottság fenntartásához és az ellátási minőség fejlesztéséhez.

Az egészségügyi szolgáltatók számára világszerte egyre inkább az érthető és egyértelműen rögzített elvárásokon – standardokon – alapuló egységes, külső értékelési rendszer az a bevált módszer, amelynek segítségével a betegellátás biztonsága leginkább fejleszthető, csökkenthető az indokolatlan költségek, és amely az általuk nyújtott ellátás minőségét összemérhetővé teszi a többi intézményével.

Magyarországon eddig is működtek az egészségügy területén különböző filozófiájú minőségbiztosítási rendszerek – a kórházak egy része az ugyancsak a működési folyamatokra fókuszáló Magyar Egészségügyi Ellátási Standardokat (MEES) használta. Ebben a rendszerben azonban egyrészt a standardok túlságosan általános volta és a felülvizsgálati eljárás esetlegességei miatt kevésbé garantált az objektivitás, másrészt egyáltalán nem szerepelnek az elvárások között konkrét megbízottsági elemek, illetve kevésbé nyomon követhető a standardok teljesítésért viselt felelősség.

Ezek a standardok azonban nem tévesztendő össze az ugyancsak most felülvizsgált, sőt esetenként most készülő, a betegellátás szakmai szabályait összefoglaló szakmai irányelvekkel, protokollokkal, de a minimumfeltételek ellenőrzésével sem. Ezek a standardok elsősorban az ellátás színvonalának, biztonságának, hatékonyságának, eredményességének növelését, az átláthatóságot és a költséghatékonyságot szolgálják. Olyan tevékenységek szabályozásáról van szó, mint a betegek felvétele és azonosítása, a betegmozgatóbiztonsága, vagy a műszak végi átadás-átvétel kritériumai, a betegjogok érvényesülése, a gyógyszerelés rendje, vagy a nem várt eseményekkel kapcsolatos teendők.

A projektben fontos szempont, hogy a fejlesztést nagy tapasztalatú gyakorlati szakemberek végezzék. Első lépésben a konzorciumi partnerek munkatársai, nagy tapasztalatú klinikai szakemberek áttekintik a hazai gyakorlatot és a már létező standardokat, továbbá a külföldi példákat. Már megjelentek a pályázati kiírások, amelyekben a GYEMSZI 25, távmunkában, részállású munkatársként foglalkoztatott standardfejlesztőt, felülvizsgálókat és oktatókat keres a programhoz. Az intézményi munkatársak támogatása érdekében közreműködésükkel számos olyan segédanyag készül majd, amely végigvezeti az intézményi vezetőket és dolgozókat a standardok szerinti működésre való felkészülés lépésein. Az intézmények számára a közeli jövőben nem lesz kötelező csatlakozni a programhoz, azaz akkreditálni magukat, de anyagi előnyt jelenthet majd az akkreditáció megléte a felelősségbiztosítási szerződések megkötésekor, vagy az akkreditáció megléte esetén megszűnhetnek bizonyos ellenőrzések, továbbá a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség pályázatain is csak olyan intézmények vehetnének részt, amelyek rendelkeznek akkreditációs igazolással.

A most megnyíló forrásból először hat, kizárólag Pest megyei és fővárosi intézmény részvételével pilot program indul, amely során meghatározzák a megfelelő standardokat (egyetemi klinika, megyei kórház, krónikus osztály és kisebb fekvőbeteg-, valamint egy járóbeteg-ellátó kerülhet be a mintaprojektbe, ám ezek – hiába feleltek meg a standardoknak – nem kaphatnak akkreditációt, mivel a Közép-magyar-

országi Régiót kizárták az Uniós források felhasználásából). Jövőre pedig már ötven fekvő- és járóbeteg-ellátót választanak ki – ugyancsak pályázat útján – akkreditációra. A későbbiekben az ország többi ellátójának már fizetnie kell az akkreditációért. A program követelményeit teljesítő intézményekben – a megbízottság javulásával – csökkenhet az ellátás eredményeként fellépő károsodások, így a jogi következmények előfordulása, és a standardok alkalmazása elősegíti a dolgozók biztonságérzetének javulását is. Csökkenni fog az úgynevezett nemkívánatos események előfordulása, vagyis olyan szövődmények, káros következmények gyakorisága, ami ellátási hibából ered, s amelyek a szabályozók alkalmazásával megelőzhetőek. Ha pedig kevesebb lesz a nemkívánatos esemény, akkor várhatóan csökkenni fog a jogi esetek előfordulása is, így nemcsak a szövődményekből eredő költségeket lehet visszafogni, hanem a műhibaperek következtében kifizetendő összegek is mérsékelhetőek.

Belicza Éva, a program vezetője elmondta, a rendszer első sorban a betegellátás biztonságát szolgálja majd, de a

hatékonyság, az eredményesség és az átláthatóság is cél. A standardok kizárólag azokat a folyamatokat szabályozzák, amelyek a betegeket érintik, nem vizsgálják tehát a műszaki, vagy az egyéb háttérfeladatok rendszerét. Ám a standardok a megbízottság megerősítésén túl az orvosok, ápolók, szakdolgozók védelmét is szolgálják, hiszen a szabályozott rendszerben mindenki pontosan fogja tudni feladatait, hatásköreit, így kisebb a hibázás és az esetleges jogi procedúrák lehetősége is. Külön ügyelnek majd arra, hogy a folyamat a lehető legkevesebb adminisztrációval járjon, s az informatikai hátteret is biztosítják hozzá. „Olyan gyakorlati ajánlásokat akarunk adni, amelyek egyszerűsítik és segítik a folyamatokat annak érdekében, hogy biztonságosabb legyen az ellátás.” – ígéri Belicza Éva.

Az együttműködési szerződés aláírása alkalmából Szócska Miklós egészségügyért felelős államtitkár elmondta, érdemes az ágazatban zajló folyamatokat összességében figyelni, hiszen nem foltozgatják a rendszer hiányosságait, hanem tudatosan építkeznek és haladnak egy jobb minőségű ellátó rendszer felé.

NAL

A Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központ

2013. szeptemberi kezdéssel indítja az
EGÉSZSÉGÜGYI MENEDZSER mesterképzési illetve
EXECUTIVE EGÉSZSÉGÜGYI SZAKMENEDZSER szakirányú továbbképzési program
 21. évfolyamának oktatását.

A képzés (előképzéssel együtt) 4 szemeszter időtartamú.

Felvételi feltételek:

Főiskolai vagy egyetemi végzettség,
 az egészségügyben szerzett szakmai tapasztalat.

Jelentkezési határidő: 2013. június 14.

Tandíj: A 2013/2014-es tanévre a tandíj szemeszterenként 340 000 Ft.

Részletes tájékoztatás kérhető Kóródi Ritától
 Tel: 488-7605 E-mail: korodi@emk.sote.hu

További információ és jelentkezési lap:
www.emk.sote.hu